

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenční
schopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název projektu: Mezinárodní centrum pro informaci a neurčitost

Registrační číslo: CZ.1.07/2.3.00/20.0060

Zpráva z účasti na stáži

Datum konání stáže:	27.9.2013 - 2.12.2013
Navštívené pracoviště:	Quantum information with cold atoms and non-classical light ICFO – The Institute of Photonic Sciences Mediterranean Technology Park Av. Carl Friedrich Gauss, 3 08860 Castelldefels (Barcelona), Španielsko
Zahraniční garant:	prof. Morgan W. Mitchell
Účastník stáže:	Mgr. Lukáš Slodička, Ph.D.

Stručný popis navštíveného pracoviště

Vedecká skupina okolo profesora Morgana W. Mitchella experimentálne študuje kvantovo-optické a kvantovo-informačné procesy s vychladenými atómami a neklasickými zdrojmi svetla, predovšetkým kvantové procesy týkajúce sa vzájomnej interakcie svetla a atómov. Hlavné vedecké aktivity skupiny zahrnujú manipuláciu chladných atómových oblacíkov, prípravu stlačenia spinov a generácie previazanosti medzi atómami a svetlom, generáciu stlačených, previazaných a jednofotónových stavov svetla rezonantných s atómovými prechodmi.

Skupina prof. Mitchella je jednou z mála tímov, ktoré zvládajú náročné spektrum experimentálnych techník týkajúcich sa atómových dipólových pascí, magneto-optických pascí a chladenia neutrálnych atómov. V súčasnej dobe naviac buduje experiment s cieľom realizácie Bose-Einsteinovho kondenzátu Rubídia-87. Pre tieto experimenty používajú lasery s úzkou frekvenčnou šírkou a so spektrom vlnových dĺžok od 397,5 nm do 1030 nm, a výkonmi až do 25 W.

Experimentálna skupina prof. Mitchella pozostáva z 12 členov, 1 stály člen, (M. W. Mitchell), 3 pracovníci na pozícii postdoktoranta (Robert Sewell, Natali Martínez de Escobar, Thomas Vanderbruggen) a 8 doktorských študentov (Federica Beduini, Naeimeh Behbood, Giorgio Colangelo, Vito Giovanni Lucivero, Ferran Martin, Silvana Palacios, Joanna Zielinska, Simon Coop).

Průběh stáže

Počas celých dvoch mesiacov pobytu na pracovisku ICFO som pracoval v týme Prof. Morgana Mitchella. Zaoberal som sa experimentom, ktorého cieľom bola realizácia radiofrekvenčného magnetometru so systémom pozostávajúcim z obláčku Rubídiových atómov v optickej dipólovej pasci. Cieľom experimentu bolo pozorovať zvýšenie citlivosti magnetometru vďaka stlačeniu kolektívneho spinu atómového obláčku. Počas pobytu som tiež spolupracoval na teoretickom návrhu schémy pre mapovanie fotonického entanglementu na kvantové registre pozostávajúce z řetízků chytených iontov.

V rámci pobytu som sa naučil mnoho nových experimentálnych techník z oblasti chytania, manipulácie a chladenia neutrálnych atómových obláčikov. Ide hlavne o stabilizáciu diódových laserov na atómový prechod Rubídiového plynu držaného v sklenenej cele pri pokojovej teplote, nové elektronické obvody pre rýchle spínanie stabilizovaných elektrických prúdov pre generáciu magnetických polí, či realizáciu a meranie koherenčných operácií na kolektívnom kvantovém stavu spinu atómov. Rozšíril som si tiež znalosti z obooru radiofrekvenčnej elektroniky pri realizácii klasického radiofrekvenčného magnetometru s vysokou citlivosťou.

Počas mojho pobytu som nadvázal spoluprácu s většinou pracovníkov skupiny profesora Mitchella, hlavně však s Robertom Sewellom a Ferranon Martinom v rámci experimentálnej spolupráce a s Federicou Beduini pri práci na teoretických návrhoch.

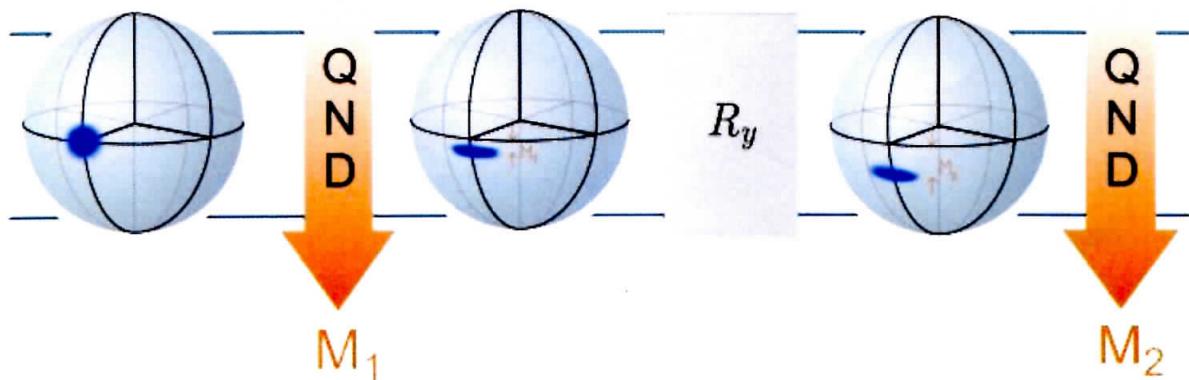
Radiofrekvenční magnetometrie s obláčikom uchlazených Rubídiových atómov

V skupině prof. Mitchella som mal možnosť zapojiť sa do realizácie senzitívneho magnetometra v radiofrekvenčnej oblasti využívajúceho stlačenia spinov atómov.

Atómové obláčiky sa môžu využívať ako citlivé detektory amplitudy magnetického poľa – magnetometry. Nás experiment využíva komplexného experimentálneho usporiadania na prípravu uchlazeného atómového obláčika v dipólovej pasci na teplotu okolo $20 \mu\text{K}$ s maximálnou optickou hustotou okolo $\text{OD} \sim 3$. Atómy sú polarizované pomocou excitácie polarizovaným laserovým zvazkem pozdĺž kvantizačnej osi definovanej aplikovaným konstantným magnetickým polem s amplitudou v ráde niekoľkých stovek mG pozdĺž osi obláčika.

Magnetometer je realizovaný na radiofrekvenčnom prechode medzi Zeemanovými stavmi. Princíp je založený na excitácii týchto prechodov meraným magnetickým polem a estimaci této excitace nedestruktívneho merenia na báze Faradayovy rotácie. Pre zvýšenie citlivosti magnetometru je spin preklopený pomocou jediného $\pi/2$ pulzu do roviny, v ktorej je najvyžšia změna jeho projekcie do meraných stavov. Jednou z hlavných úloh bola kalibrácia a merať šumu magnetického poľa v okolí experimentu na rádiových frekvencích a výber intervalu s co najnižším šumovým pozadím. Pre tento účel sme zestrojili niekoľko elektronických obvodov zahrnujúcich efektívne radiofrekvenčné antény. Tieto obvody boli tiež použité pre samotnú excitáciu radiofrekvenčných atómových prechodov.

Dôležitým krokom pre kalibráciu magnetometru a estimáciu jeho citlivosti bolo meranie variancie projekcie spinov do meraných stavov po realizácii $\pi/2$ pulzu. Cieľom bolo nastaviť experimentálne parametre tak aby úroveň šumu v merať šumu byla limitovaná iba kvantovým projekčným šumom závisiacim na počte atómov a Poissonovským šumom probovacieho zvazku. Dál sme se snažili redukovať hladinu šumu pomocou stlačenia stavu spinov atómov kvantovými nedemoličnými meraťmi a ovieriť, že podmínkovaná variance šumu je nižšia ako hladina projekčného šumu, viz obrázek 1.

Obrázek 1: Schéma realizace radiofrekvenčního magnetometru vylepšeného stlačením kolektivních stavů spinů atómového obláčku pomocou Poincarého sféry. Spin atómů je polarizovaný a aplikací $\pi/2$ pulzu preveden do rovníkové roviny sféry. První kvantové nedemoliční měření připraví stlačený stav. Nasleduje rotace tohoto stavu okolním magnetickým polem a měření úhlu rotace pomocí dalšího nedemoličního měření.

Po ukončení mojej stáže na cílovém pracovišti sa na tomto experimentu dál pracuje. Ukázalo se, že realizace experimentu na mnohem vyšších frekvencích (kolem 10 MHz) umožňuje zvýšit Rabiego frekvenci a tým i přesnost aplikovaného $\pi/2$ pulzu, který v terajšej konfigurácii predstavuje limit na dosažiteľnou přesnost realizovaného magnetometru. Předpokladaný výstup z tohoto experimentu je publikace v impaktovaném časopise.

Mapování fotonického entanglementu na iontové řetízky

Okrem rozšírení svojich experimentálnych dovedností som na cílovém pracovišti spolupracoval s profesorem Mitchellom na teoretickom návrhu mapovania fotonického entanglementu na vzdálené iontové řetízky. Schéma využíva intenzívne svazky fotonov entanglovaných v polarizačnom stupni volnosti. Tieto svazky interagujú s iontami na dvoch vzdálených miestach a pomocí procesu Ramanovské spontánné emisie mapujú stav fotonov na elektronické stavy jednotlivých iontov. Hlavnou výhodou schématu v porovnaní s ďalšími návrhmi zaoberejúcimi sa distribucí a generáciou entanglementu medzi vzdálenými chycenými ionty je, že neobsahuje žiadne interferenčné usporiadanie. To podstatne usnadňuje možnosť experimentálnej realizácie a umožňuje zvýšenie absorbcnej a mapovacej účinnosti použitím řetízku iontov v každom z cílových regisztrácií.

Po ukončení mojej stáže na cílovém pracovišti na tomto návrhu dál spolupracujeme. Předpokladaný výstup z tejto práce je publikace v impaktovaném časopise.

Další aktivity

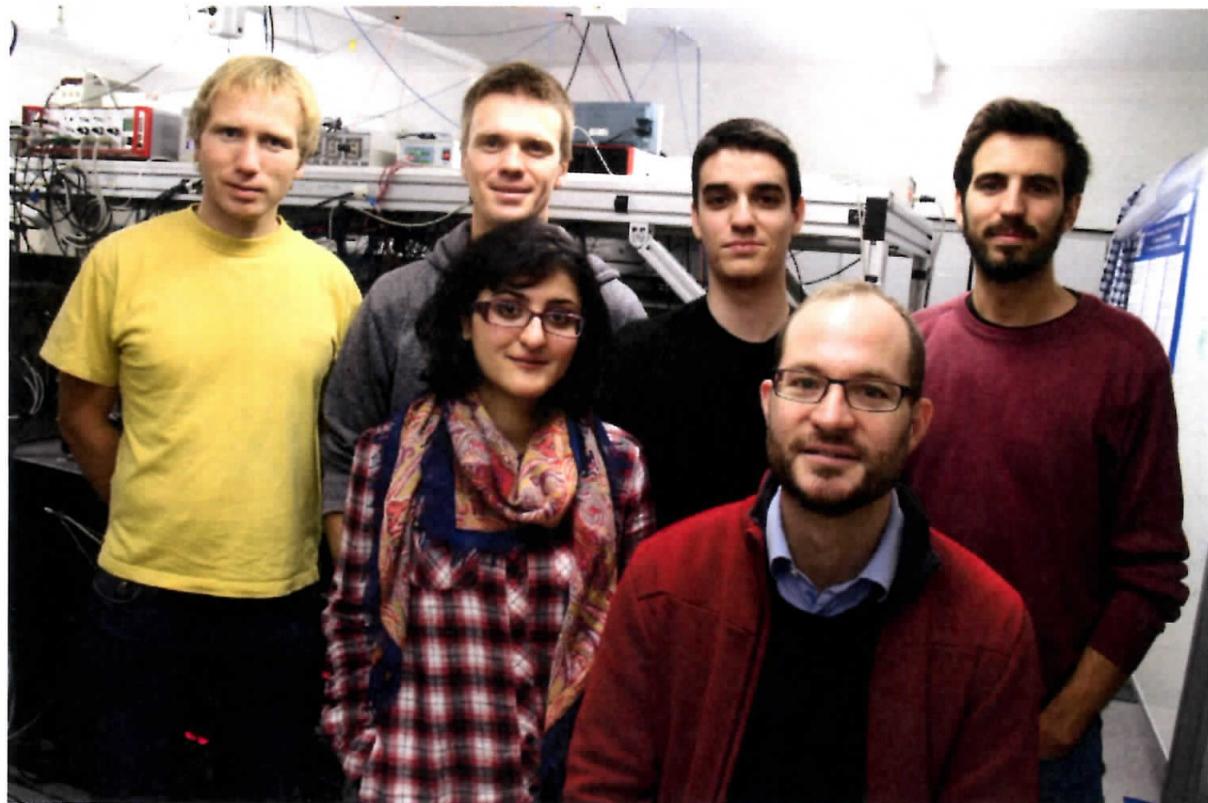
Během stáže jsem se aktivně účastnil pravidelných porad skupiny, přednášek pořádaných v rámci semináře organizovaného v spolupráci se skupinou profesora Hugues de Riedmattena a dalších aktivit spojených s činností skupiny profesora Mitchella.

V rámci pobytu som predniesol prednášku s názvom *Single ion-single photon interactions in free space*.

Navázání kontaktů

Stáž významně přispěla k posílení a prohloubení vědecké spolupráce se skupinou profesora Mitchella. Rozpracované téma a získané experimentálne dovednosti mají potenciál uplatnenia na domácom experimente v Olomouci v rámci experimentálních aktivít zameraných na studium interakce atómových obláčků s existujúcimi zdrojmi korelovaných páru fotonov.

Fotografická dokumentace

Obrázek 2: Fotografia zachycující experimentální skupinu na ICFO v laboratóriu pre výzkum magnetometrie s chladnými atómovými oblacikami. Na snímku (zľava): Lukáš Slodička, Robert Sewell, Naeimeh Behbood, Ferran Martín Ciurana, Morgan Mitchell, Giorgio Colangelo.

Lukáš Slodička